

RAJZTANMENET

az általános iskola 5. osztálya számára

II. RÉSZ

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR – FORMA – SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
hó, ciklus	óra		
I.	31.	<p>KA.</p> <p>5. Folyamatrajz készítése természetes formáról</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az alma megbámozásának ábrázolása (folyamatrajz). - Fázisrajzok készítése az alma elfogyasztásáról. - Lokális színek alkalmazása. 	<p>Fokozás, kontraszt szerepe a kompozícióban.</p> <p>Vonal, folt, szín szerepe a kifejezésben.</p>
	32.	<p>6. Természetes forma (alma) dekoratív leegyszerűsítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sordiszkek készítése +- almaformákkal. - Plakát összeállítása a dekoratív formával. - Színharmónia létrehozása. 	<p>Formakontraszt.</p> <p>Pozitív-negatív forma kifejezése és létrehozása a síkon.</p> <p>A szín kiemelő szerepe.</p>
9.	33.	<p>7. A természetes forma visszavezetése a megközelítő racionális formákra (tojás, gömb).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tojások vagy labdák térszerű ábrázolása. - Testességük érzékeltetése. - Lokális színek alkalmazása. 	<p>A forma, a vonal, a szín kompozíciós szerepe.</p> <p>A kifejező eszközök alkalmazása a kifejezés érdekében.</p>
	34.	<p>8. Népművészet II.</p> <p>A hímestojás készítése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Készítésének technikája: karcolás, festés, batikolás. - Diszitményeik forma- és színvilága. 	<p>Vonal, forma, szín mint kifejező eszköz szerepe a kompozícióban.</p>
	35.	<p>9. <i>Képalakítás</i>: természetes formáról (almáról) szóló mese, vers, népdal rajzi illusztrálása vagy... racionális formák alkalmazása a képalakításban (téli örömkök, hőmberpítés, hógolyózás stb.)</p>	<p>Kiemelés: mérettel, színnel, alá-fölé rendeléssel.</p> <p>A kifejező eszközök szerepe a tér kifejezésében.</p>

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
Ceruzarajz. Vízfestés. Tollrajz, tusrajz.	Nézőpontnak megfelelő ábrázolás.	Táblai rajz.	Élővilág 5. o. (tankönyv képei).
Vágás, ragasztás, applikálás színes papírból.	Sor- és területdíszek képzése. Plakát készítése.	Táblai vázlatok.	Díszítő munkák.
Ceruzarajz. Vízfestés vagy zsírkréta.	Térszerű megjelenítés.	Táblai rajzok.	Mértan 5. o. (testek).
Rögzítés a füzetbe.	Gyűjtőmunka.	Képek, diák. Ismerkedés a művészettel c. könyv 29. ábra.	Népművészet más területei.
Krétarajz vagy nyomatok (papírdúc).	Térmélység, mozgás, testesség kifejezése.	Tanulói vázlatok, tervek.	Tanulmányrajzok (5. o.).

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR – FORMA – SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
hó, ciklus	óra		
	36.	<p>10. Műalkotáselemzés II.</p> <p>Egyiptom művészete</p> <ul style="list-style-type: none"> - Téralkítás, építészeti szerkezetek, díszítő elemek az egyiptomi művészetben. - Mérettel történő kiemelés. - Jellemző nézet. - A társadalom tükröződése a műalkotásokban. 	<p>Kiemelés mérettel, formával, jellemző nézettel.</p> <p>Ezek felismerése a kifejezésben.</p>
II. 10.	37.	<p>IV. Feladatsor:</p> <p>Formára – térre – színre épülő.</p> <p>Kb. 10 óra.</p> <p>Tagolt, természetes forma (fa).</p> <p>Műalkotáselemzés.</p> <p>KA.</p> <p>1. Séta az erdőben vagy a ligetben</p> <ul style="list-style-type: none"> - Természetes formák (fák) térbeli helyzetének megfigyelése. - Az egyes fák karakterének tanulmányozása. - A színek tanulmányozása, majd kifejezése. 	<p>Kompozíciós elemek megfigyelése.</p> <p>Vonal, forma, szín szerepe a tér kifejezésében.</p>
	38.	<p>2. Élményrajz készítése a kirándulásról</p> <ul style="list-style-type: none"> - A természetes formák (fa) térbeli helyzetének ábrázolása. - A fák karakterének kifejezése. - A színek hangulatkeltő szerepe. 	<p>Kompozíciós elemek alkalmazása.</p> <p>Vonal, forma, szín, tónus alkalmazása a tér kifejezésében.</p>
	39.	<p>KA.</p> <p>3. Makettkészítés fákkal, majd útvonalrajz készítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - A valóság téri viszonyainak ábrázolása. - A testesség kifejezése a térben. - Az útvonal jelölése a síkon. - A szín értelmző szerepe. 	<p>Kompozíciós elem: forma, tömeg.</p> <p>A tér, a testesség érzékeltetése a kifejező eszközökkel.</p>

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
Rövid vázlat írása a füzetbe.	A gyűjtőmunka szorgalmazása.	Képek, dia, TFSz. 18., 47. Karnaki templ., 30. Kefren templ., 46., 414. II. Ramszesz, 59., 77. Gizehi piram., 96., 101., 329., 381. Tutanhamon leletei, 139. Áldozati jelenet, 145., 379. Nofretéte, 199. Kefren szobra, 320. Írnok szobra, 335. Vadászat, 357. Mentuhotep, 362. Szántás-vetés.	Történelem 5. o. Egyiptom).
<p><i>Nevelési feladatok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - válják igényévé tudásának rendszeres és folyamatos gyarapítása; - ismerje fel, hogy a természet fejlődése meghatározott törvények szerint megy végbe; - vegyen részt az osztályközösség tevékenységében; - becsülje és szeresse a munkát, tisztelje a dolgozó embert; - öntevékenyen is fejlessze műszaki-technikai tudását; - törekedjék a művészi alkotások helyes értékelésére, tudja megkülönböztetni az esztétikailag értékeset és az értéktelent. 			
Tanulmányi kirándulás.	Helyszíni megfigyelések.	Természetes környezet (élő).	Élővilág 5. o. (gyümölcsfák).
Vízfestés vagy színesceruza.	Térrendezés. A képtár tagolása.	Táblai rajzok TFSz. 57. Paál: Erdei út, 94. Levitán: Tavasz áradás, 244. Corot: Coubroni emlék, 392. Van Gogh: Nunneni fák.	Tematikus képalakítások.
Karton, színes papír, hurkapálca vagy gyufaszál. Konstruálás: makettkészítés, applikálás, vágás, ragasztás. Tollrajz.	Térkompozíció: makettkészítés. Dekoratív leegyszerűsítés.	Táblai rajzok.	Rajz 5. o. (táskamakett, útvonalrajz).

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR – FORMA – SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
ciklus hó,	óra		
11.	40.	KA. 4. Vétlenszerű foltból realiztikus táj kialakítása – A valóság téri viszonyainak érzékel- tetése fákkal. – A térszerűség érzékeltetése a síkon. – A színek hangulati hatása.	A vonal és a szín kom- pozíciós szerepe. Egyensúlyos elrendezés. A térszerűség érzékeltetése a kifejező eszközökkel.
	41.	KA. 5. A fa mint forma ábrázolása (mintázá- sa is) – A fa mint forma mintázása. – A különféle fatípusok téri megjeleni- tése.. – A jellemző színhatás létrehozása.	A tömeg és a forma mint kompozíciós elem és kifejező eszköz. A szín kifejező ereje.
	42.	KA. 6. A fa ágainak összeépülése. Részei: ágak, rügyek metszete. – A térbeliség érzékeltetése. – A belső szerkezet megismerése és áb- rázolása. – A forma és funkció összefüggése. – A szín értelmező szerepe.	Kompozíciós elemek: vo- nal, forma, szín. A kifejező eszközök alkalm- mazása a testesség érzékelt- tésére.
III.	43.	KA. 7. Kitekintés a mesterséges formák vilá- gába (henger, kályhacső, locsoló, fahas- sáb, fahasogatás stb.) és önálló tervezés – Az ágak összeépüléséhez hasonló mes- terséges formák keresése és ábrázolá- sa. – Ilyen formák önálló tervezése.	A forma szerepe a kom- pozícióban. A kifejező eszközök önál- ló alkalmazása.
	44.	8. Műalkotáselemzés III. A görög építészet – A társadalmi viszonyok ismertetése. – A téralakítás, az építészeti szerkeze- tek, a díszítő elemek a görög építé- szetben. – A görög művészeti örökség.	Kiemelés formával, ará- nyokkal. A kifejező eszközök felis- merése a műalkotásokon.
	45.	9. <i>Tematikus asszociációk</i> : faültetés, faki- termelés, fafeldolgozás, favár, tuskóvár stb. – A valóság téri viszonyainak érzékelt- tetése, a termélység differenciáltabb kifejezése. – Arányok, részarányok, testesség érzé- keltetése. – A színviszonyok hangulati szerepe.	Kiemelés mérettel, színnel, kontrasztal. A rajzlap helyzetének ön- álló meghatározása. A testesség, a térszerűség kifejezése.

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
Monotípi a nyomat továbbfejlesztése ecsettel.	Térszerűség kifejezése.	A technika bemutatása.	Rajz 5. o. (más nyomatok).
Agyag vagy gyurma. Vízfestés, színesceruza.	Térkompozíció: mintázás. Távlati ábrázolás.	Táblai rajzok. TFSz. 172. Mondrián: Kék fa, 248. Csontváry Magányos cédrus.	Rajz 5. o. (mintázás, képalakítások).
Vízfestés. Ceruzarajz. Tollrajz.	Értelmező, magyarázó vázlatok készítése.	TFSz. 165., 166., Táblai rajzok. 167., 168., 169. ábra szerkezeti rajzok.	Gyak. fogl.: 5. o. (szerkezeti rajzok).
Ceruzarajz. Tollrajz. Filctoll. Vízfestés vagy szabadon választott.	Szerkezetet magyarázó, értelmző rajzok.	Táblai rajzok. TFSz. 170., 175., 177., 178. ábra (szerkezeti rajzok).	Gyak. fogl.: 5. o. (szerkezet).
A tanultak rövid rögzítése a füzetbe.	A gyűjtőmunka további szorgalmazása. Esetleg makett.	Képek, diák. TFSz. 7. Delphoni színház, 23. Niké templom, 24. Castor-Pollux t., 25. Olypieion, 78. Erechteion, 86. Poszeidon templ., 61. Akropolisz.	Történelem 5. o. (görögök történelme).
Ceruzarajz. Vízfestés. Viaszozás.	Képalakítás: termélység, testesség érzékeltetése. Esetleg makett!	Tanulmányok tanulságai.	Élővilág, földrajz, rajz 5. o. anyaga.

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR - FORMA - SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
hó, ciklus	óra		
13.	46.	10. Műalkotáselemzés IV. A görög szobrászat és festészet - a szobrászat és a festészet a görög művészetben. - A kifejező eszközök felismerése a műalkotásokon.	Kiemelés, fokozás szerepe. A kifejező eszközök fel- fedezése.
	47.	V. Feladatsor: Formára - térre - színre épülő. Kb. 10 óra. Tagolt, mesterséges forma (bögre). Műalkotáselemzés. Népművészet. 1. Népművészet III. Fazekasság. - A cserépedény készítésének techniká- ja, azok rendeltetése. - Díszítményeik, motívumaik és azok készítési módja.	A kompozíciós elemek és a kifejező eszközök megis- merése.
	48.	2. Hengeres forma (bögre) származtatása, rajzolása és festése. - A hengerforma származtatása, mintá- zása-létrehozása a térben. - A téri viszonyok, a testesség érzékel- tetése a síkon. - A színviszonyok tanulmányozása és ki- fejezése.	Vonal, forma, szín mint kompozíciós elemek alkal- mazása.. A kifejező eszközök egyre tudatosabb alkalmazása a testesség kifejezése érdeké- ben.
IV. 14.	49.	3. Mesterséges forma (bögre) vetületei és hosszmetszete. - Mesterséges forma (bögre) ábrázolá- sa vetületekkel (elöl-, felül-, oldal- nézet). - Mesterséges forma (bögre) hosszmetsz- etének elkészítése. - A szín értelmező szerepe.	Egyensúly szerepe az ala- kításokban. A vonal és a szín szerepe a kifejezésben.
	50.	4. Szalagtanulmányok (vetülettel is) - Szalagformák megfigyelése és ábrázolá- lása vetületekkel és a nézőpontnak megfelelően. - A térszerűség érzékeltetése. - A színárnyalatok megkülönböztetése.	A vonal szerepe a kom- pozícióban. A vonal, a tónus, a fény- árnyék kifejező ereje.

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
Rögzítés a fűzetbe.	Gyűjtőmunka fokozása (mintázás!)	Rajz, kép, dia TFSz. 88. Váza, 95. Vázadísz, 130. Kőré szobor, 200. Niké, 377., 378. Zeusz szob., 380. Milói Vénusz, 412. Falfestmény (Kréta).	Történelem 5. o. (görög történelem).
<p><i>Nevelési feladatok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - munkáját végezze megfelelő önállósággal, ésszerű szervezettséggel, fegyelmezetten, sajátítsa el az önálló ismeretszerzés módszereit; - legyen büszke múltunk értékeire, történelmi nagyjainkra; - feladatvállalásaival működjön közre a gyermekközösség fejlesztésében; - érezze át az alkotó munka szépségét; - fejlődjék fantáziája, gazdagodjék élmény- és érzelmvilága. 			
Rövid vázlat írása a fűzetbe.	A néprajzi gyűjtés fontossága.	Képek, diák. TFSz. 122., 185., 395. ábra (cserép). Ismerkedés a művészettel: 28., 29., 38., 39. ábra.	Más népművészeti ágak.
Agyag vagy gyurma. Ceruzarajz. Vízfestés, viaszozás.	Mesterséges forma mintázása és távlati ábrázolása.	Táblai rajzok. TFSz. 112. Gris: A könyv, 198. Teáscsésze h., 314. Matisse: Akvárium.	Rajz 5. o. (faábrázolás).
Ceruzarajz. Színesceruza. Filctoll.	Szerkesztés eszközökkel: háromnézetű vetületi ábrázolás.	Táblai rajzok.	Rajz 5. o. (előző vetületi rajzok).
Ceruzarajz. Színesceruza.	Vetületi és távlati ábrázolás.	Táblai rajz. TFSz. 162. ábra Naum: Ív.	Gyak. Fogl.: 5. o. (vetületi és távlati rajz).

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR – FORMA – SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
hó, ciklus	óra		
	51.	KA. 5. Fülek illeszkedése. Szeletek, koncentrikus körök ábrázolása. – Szalagformák térszerű ábrázolása. – A fülek illeszkedésének kifejezése. – Sugárirányú metszetek készítése. – Koncentrikus körök távlati ábrázolása.	A kompozíciós elemek tudatos alkalmazása. A vonal, a forma, a tónus alkotó jellegű alkalmazása.
15.	52.	KA. 6. Kitekintés a mesterséges (szabályos) formák világába – Hengerek, kúpok, csonkakúpok, térszerű ábrázolása. – Folyamatrajz készítése a bögre eldöntéséről. – Pohártervezés az eddigi ismeretek felhasználásával (forma-funkció összefüggése).	A tömeg és a forma kompozíciós szerepe. Az ismert kifejező eszközök felhasználása a térszerűség kifejezésére.
	53.	7. <i>Képalakítások</i> : reggelizés, edényvásár stb. – Események, élmények, elképzelések ábrázolása a térszerűség érzékeltetésével. – A termélység differenciáltabb kifejezése. – Arányok, karakter, színek harmóniájának kifejezése.	Képszerkesztés az egyenúly figyelembevételével. A kifejező eszközök tudatos felhasználása a kifejezés érdekében.
	54.	8. Műalkotáselemzés V. A római építészet. – A téralakítás, az építészeti szerkezetek, a díszítő elemek a római építészetben. – A társadalom tükröződése az építészetben. – A római művészet öröksége.	Kiemelés formával, mérettel. A kifejező eszközök felhasználása az épületeken.
V. 16.	55.	9. A megismert forma redukálása síkformára – Formakontraszt, pozitív-negatív forma kifejezése és létrehozása a síkon. – Az ismert mesterséges forma redukálása dekoratív alkalmazás (sor- és területdísz, plakát) céljából.	A ritmus, a szín, a forma szerepe a kompozícióban. A forma, a szín mint kifejező eszköz önálló alkalmazása.

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
Ceruzarajz. Színesceruza.	Térszerűség kifejezése, távlati ábrázolás.	Táblai rajzok.	Előző óra anyaga.
Ceruzarajz, tollrajz, filctoll.	Térszerű ábrázolás a nézőpontnak megfelelően.	Táblai vázlatok.	Rajz 5. o. (előző fázisrajzok).
Vízfestés, zsirkréta. Vízfestés. Zsirkréta.	Képalakítás: térmélység, mozgás, testesség kifejezése.	Mozdulatvázlatok.	Rajz 5. o. (tanulmányok).
Rövid vázlat. írása a füzetbe.	Gyűjtőmunka szorgalmazása (esetleg makett).	Képek, diák TFSz. 26. Pont du Gard, 32. Pantheon, 35. Kupolák, 63. Colosseum, 65. Pantheon-belső, 137. Titusz diadalíve.	Történelem 5. o. római történelem).
Konstruálás: vágás, ragasztás, színes papír, applikálás.	Összetett síkritmusok alkotása + - formákkal is. Dekoratív formákkal sor- és területdísz képzése, plakát készítése.	Táblai rajzok.	Rajz 5. o. (előző dekoratív munkák).

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR - FORMA - SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
hó, ciklus	óra		
	56.	10. Műalkotáselemzés VI. A római szobrászat és festészet. - A szobrászat és a festészet a római művészetben. - A kifejező eszközök felismerése a műalkotásokon.	Kiemelés, fokozás, mozgás szerepe és kifejezése a műalkotásokon.
		<i>VI. Feladatsor:</i> Formára - színre épülő. Kb. 8 óra. Természetes síkforma (levél). Műalkotáselemzés. Múzeumlátogatás.	
	57.	KA. 1. Különböző levelek gyűjtése. Természetes síkforma (levél) ábrázolása - A karakter tanulmányozása, levélnyomatok készítése. - Foltfestés, színvázlat készítése a levelekről.	A vonal és a szín mint kompozíciós elem. A rajzlap alakjának átalakítása. A képméret, -forma önálló megválasztása.
17.	58.	2. Műalkotáselemzés VII. Színek szerepe a festészetben - A lokálszínek szerepe a festészetben. - A szín szerepe a XX. század képművészetében. - Vasarely és Klee művészete.	A szín fontossága mint kompozíciós elem és kifejező eszköz a műalkotásokban.
	59.	3. Természetes síkforma (levél) részleteinek megfigyelése: levélfelépítés, -karakter, -erezet rendszere - A különféle levelek befoglaló formája. - A forma-funkció összefüggése; a belső szerkezet megismerése és ábrázolása.	A vonal és a forma mint kifejező eszköz és kompozíciós elem.
	60.	KA. 4. Természetes síkforma (levél) részleteinek kinagyítása, a levél formájának redukálása-stilizálása.	A forma és a szín szerepe a kompozícióban. A kifejező eszközök önálló alkalmazása.

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
Vázlatírás a füzetbe.	Gyűjtőmunka szorgalmazása (színvázlat készítése).	Képek, diák, TFSz. 102. Livia portréja, 146. Probusz császár, 147. Katona portréja, 202. Marcus Aurelius, 217. Táncoló nők, 270. Szomorú fej, 324. Dombormű, 336., 383. Theodora császárné és kísérete.	Történelem 5. o. (római történelem).
<p><i>Nevelési feladatok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rendelkeznek szilárd ismeretekkel és készségekkel az évi tantervi anyagban; - a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus hasza át magatartását; - ápolja a haladó hagyományokat; - rendelkeznek a szocialista közösségi élet legalapvetőbb készségeivel és szokásaival; - óvja, gyarapítsa a társadalmi tulajdont; - a felnőttekkel szemben legyen tisztelettudó; - vegyen részt sétákon, kirándulásokon, múzeumlátogatáson. 			
Nyomatok (vízfesték). Akvarell.	Természetes síkforma ábrázolása.	A technika bemutatása.	Élővilág 5. o. (levéltípusok).
Rendszerezés a füzetbe.	Megfigyelések más alkotásokon is.	5. o. posztereij, képek, diák, TFSz. 238. Vasarely: A kályha, 247. Vasarely: Alakzat II., 400. Vasarely: Alapítvány, 401. Vasarely: Házbelső, 294. Klec: Börtönben.	Rajz 5. o. (műalkotáselemző órák tanulságai).
Tollrajz. Monotípia (levéldúc).	Értelmező, magyarázó vázlatok készítése.	Táblai rajzok. TFSz. 109. ábra (levél és virág szerkezetének értelmezése).	Rajz 5. o. (más értelmező rajzok).
Tollrajz. Színesceruza.	Értelmező, magyarázó vázlatok készítése.	Táblai rajzok.	Rajz 5. o. (más értelmező rajzok).

Tanítási		Tanítási óra anyaga TÉR - FORMA - SZÍN	Kompozíció, kifejező eszközök
hó, ciklus	óra		
		<ul style="list-style-type: none"> - A forma-funkció összefüggésén túl - a belső szerkezet megismerése és ábrázolása. - A szín értelmező szerepe. - A forma karakterének megragadása, stilizálás. 	
VI. 18.	61.	<p>5. Természetes síkforma (levél) redukálása (sordiszek nyomattal, plakát, +- forma)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forma- és színkontraszt, pozitív-negatív kifejezése és létrehozása a síkon. - Dekoratív alkalmazás: sor-, területdizs, plakát. 	<p>A ritmus, a szín, a forma szerepe a kompozícióban. Egyensúlyos elrendezés. A kifejező eszközök önálló alkalmazása.</p>
	62.	<p>KA.</p> <p>6. Szabályos, mesterséges síkformák, visszavezetés a síkidomokra (mozaik)</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanulmányozott természetes forma visszavezetése szabályos síkidomokra. - Mozaik készítése dekoratív elemekkel, síkidomokkal. - Levélmozaik létrehozása különböző nagyságú és formájú levelekből. 	<p>Formára és színre épülő kompozíció létrehozása.</p>
	63.	<p>KA.</p> <p>7. Mesterséges síkidomok helyzete a térben</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mesterséges síkformák térbeli helyzetének tanulmányozása. - A térbeli helyzet ábrázolása és a tanulások rajzi összefoglalása. 	<p>A tér-forma-szín nagy összefüggéseinek megláttatása.</p>
	64.	<p>8. Múzeumlátogatás. Néprajzi anyag.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A helyi múzeum néprajzi anyagának megtekintése. - A néprajzi gyűjtés fontossága. 	<p>A népi tárgyalakító és díszítő művészet kompozíciói és kifejező eszközei.</p>

Anyag és technika	Ábrázolási mód	Szemléltetés, műalkotás-elemzés	Koncentráció
<p>Konstruálás: vágás, ragasztás, színes papír, applikálás.</p>	<p>Összetett síkritmusok + – formákkal, különféle színű nyomattal. Plakát készítése, sor- és területdísz készítése.</p>	<p>Táblai rajzok.</p>	<p>Rajz 5. o. (más dekoratív munkák).</p>
<p>Levélmozaik. Papírhozaik. Vágás, ragasztás, applikálás.</p>	<p>Területdísz, plakát tanulságai alapján mozaik készítése.</p>	<p>Táblai rajzok.</p>	<p>Mértan 5. o. (síkidomok).</p>
<p>Ceruzarajz. <i>Konstruálás:</i> vágás, ragasztás színes papírból.</p>	<p>Térbeli helyzet kifejezése síkon.</p>	<p>Táblai rajz.</p>	<p>Mértan 5. o. (síkidomok).</p>
<p>A tanulságok összegezése.</p>	<p>Tanulmányi kirándulás.</p>	<p>Élő, tömeges szemléltetés.</p>	<p>Rajz 5. o. (népművészetről tanultak).</p>